

Udskriftsdato: 18. december 2025

2021/1 BTB 48 (Gældende)

Betænkning over Forslag til folketingsbeslutning om borgeres adgang til at forlange bindende kommunale folkeafstemninger

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om borgeres adgang til at forlange bindende kommunale folkeafstemninger

[af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, RV, SF, KF og LA) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Et *mindretal* i udvalget (DF, EL, NB og FG) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet, Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti

Et flertal i udvalget bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti bemærker, at vi har et velfungerende lokaldemokrati i Danmark. Kommunerne er et repræsentativt demokrati, hvor borgerne vælger repræsentanter til at træffe løbende politiske beslutninger. Kommunalbestyrelserne træffer de politiske beslutninger ud fra et helhedssyn, der tjener kommunens borgere bedst. Kommunalbestyrelserne træffer svære beslutninger, der kan være følelsesladede, men nødvendige – beslutninger, der kræver god indsigt i kommunens samlede økonomi.

Flertallet bemærker dog samtidig, at der er potentiale for, at borgerne kan få øget deres politiske engagement og indflydelse ved at blive bedre inddraget i lokalpolitik. Det er vigtigt, at lokaldemokratiet løbende bliver udviklet og forbedret, så borgerne engagerer sig i lokaldemokratiet. Flertallet finder dog ikke, at der er nok viden om, hvorvidt potentialet kan indfries ved at indføre en ret til borgerinitierede bindende kommunale folkeafstemninger. Flertallet er bekymret for, at bindende kommunale folkeafstemninger risikerer at indsnævre kommunalbestyrelsernes politiske manøvredygtighed og samtidig indebærer en væsentlig økonomisk omkostning. Flertallet har derfor noteret sig med tilfredshed, at Indenrigs- og Boligministeriet har taget initiativ til at sætte VIVE i gang med at forberede og planlægge en analyse af borgerdrevne lokale folkeafstemninger.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget støtter forslaget om lokale folkeafstemninger. EL er enig i, at der er fordele og ulemper ved folkeafstemninger som supplement til det repræsentative demokrati. Det afhænger simpelthen af, hvordan man afgrænser betingelserne for sådanne folkeafstemninger. Der er ingen tvivl om, at centraliseringen har gjort, at beslutningerne har fjernet sig fra forskellige lag i befolkningen, og at kommunalreformerne har begrænset temmelig meget i den direkte folkelige indflydelse. EL vil opfordre regeringen til at genoverveje muligheder og ulemper ved at indføre en sådan mulighed for direkte demokrati.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 23. november 2021 og var til 1. behandling den 27. januar 2022. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Indenrigs- og Boligudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 1 møde.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 2 bilag på beslutningsforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 1 samrådsspørgsmål til indenrigs- og boligministeren til mundtlig besvarelse, som ministeren har besvaret i et lukket samråd den 12. maj 2022.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 2 spørgsmål til indenrigs- og boligministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Anders Kronborg (S) Ida Auken (S) Maria Gudme (S) Jan Johansen (S) Birgitte Vind (S)
Kasper Sand Kjær (S) Orla Hav (S) Thomas Jensen (S) Halime Oguz (SF) Jan Bjergskov Larsen (SF)
Kathrine Olldag (RV) Christina Thorholm (RV) Susan Kronborg (RV) Søren Egge Rasmussen (EL) fmd.
Jette Gottlieb (EL) Sikandar Siddique (FG) Preben Bang Henriksen (V) Hans Andersen (V)
Heidi Bank (V) nfmd. Anne Rasmussen (V) Christoffer Aagaard Melson (V) Anni Matthiesen (V)
Alex Ahrendtsen (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Birgitte Bergman (KF)
Gitte Willumsen (KF) Lars Boje Mathiesen (NB) Ole Birk Olesen (LA)

Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Frie Grønne, Danmarks Nye Venstre- fløjsparti (FG)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Kristendemokraterne (KD)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Moderaterne (M)	1
Enhedslisten (EL)	13	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Sambandsflokkurin (SP)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Liberal Alliance (LA)	3	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	9